

Søkerne strømmer til

Stillingene som offentlig tannlege er blitt veldig attraktive i fylker som tidligere har slitt med å skaffe tannleger. Søkerne strømmer på mange steder. Det gir stabilitet.

Fylkestannlege Inger Melø i Sør-Trøndelag opplever utviklingen som svært positiv.

– Vi har jevnt over bedre søknad til våre stillinger nå enn for kun et par år siden. Nå greier vi også å ansette tannleger i årsvikariater for de som skal ha svangerskapspermisjon. Det var veldig vanskelig tidligere.

Sterk økning i antall søkere til offentlige tannlegestillinger har flere forklaringer. Mange tannleger blir utdannet i Tromsø. Mange norske ungdommer reiser til utlandet for å utdanne seg til å bli tannlege. Samtidig søker utenlandske tannleger jobb i Norge, fordi det er vanskelig å skaffe arbeid i deres hjemland. I tillegg til dette, er kanskje det private tannlegemarkedet i Norge i ferd med å bli mettet, mener fylkestannlegen i Sør-Trøndelag.

Fylkestannlegen understreker at alle de faste tannlegestillingene i Sør-Trøndelag har vært besatt siden 2008. De siste årene er det blitt stadig lettere å besette de jobbene som blir ledige.

– Det er absolutt lettest å ansette tannleger i Trondheim, eller i nærheten av byen. Når stillinger lyses ut i dette området, kommer det ofte mellom 10 og 20 søkere. Men ute på noen av de mindre stedene langs kysten, er det fortsatt liten interesse for stillingene som tannlege. På disse stedene er det vanskelig å besette vikariater, men faste stillinger er besatt nå.

Alle små klinikker i Sør-Trøndelag er lagt ned, bortsett fra én. Det har ført til et større faglig fellesskap. For å skaffe tannleger på de mindre stedene, tilbyr fylkestannlegen høyere lønn i disse klinikkene.

Utstyr og etterutdanning

Når fylkestannlegen lettere skaffer tannleger til sine stillinger, blir det ikke nødvendig å bruke mye tid og penger på dette. Dermed kan fylkestannlegen i stedet bruke ressursene til å fornye utstyr og gi etterutdanning.

Fylkestannlegen har selv vært i jobben i mange år og brenner for sitt fag.

– Offentlig tannhelsetjeneste er en veldig meningsfull arbeidsplass. Det er spennende, fordi tannlegene betjener hele befolkningen fra vugge til grav, barn, voksne betalende, syke og funksjonshemmede. Tannlegene i offentlig tjeneste er i et system som både kan veilede og bistå. De har muligheter til å utvikle seg.

– Vi har et samfunnsoppdrag, vi har ansvar for forebyggende og helsefremmende arbeid for hele befolkningen. Dette er vi også opptatt av å poengtere i forbindelse med ansettelse av nye tannleger, sier hun.

Fylkestannlegen legger vekt på faglig fellesskap for sine tannleger, både innen egen klinikk og i andre klinikker.

For unge tannleger er det offentlige et veldig fint sted å starte karrieren. Det er også et fint sted å fortsette karrieren, sier fylkestannlegen i Sør-Trøndelag.

Alle er positive

Vi har vært i kontakt med en rekke andre fylker, hvor utviklingen også er positiv. Det gjelder både Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag, samt Finnmark og Sogn og Fjordane. Felles for alle fylkene er at de har hatt problemer med å ansette tannleger tidligere.

– Alle våre tannlegestillinger, bortsett mot 40 til sammen, er besatt, sier fylkestannlege Kari Strand i Nord-Trøndelag. Hun har merket en økning i antall søkere det siste året. Og de unge tannlegene blir lengre i sine stillinger, noe som hun opplever som svært positivt. Denne stabiliteten er etter hennes mening av enda større betydning enn økt antall søkere til stillingene.

– Fylkestannlegen i Nord-Trøndelag har drevet langsiktig rekrutteringsarbeid ved å tilby tannlegestudenter praksisplass og sommerjobb. Fylkestannlegen har også jobbet for å bedre lønns- og arbeidsvilkårene for å beholde tannlegene. Hos oss får tannlegene bedre lønn, jo lengre de fortsetter i jobben sin. Vi har en egen lønnsstige for dette, understreker Kari Strand som vet at andre fylker praktiserer det samme.

Nord-Trøndelag har systematisk bygd opp nye klinikker hvor flere tannleger arbeider sammen, fordi fylkestannlegen har sett at enmannsklinikker er lite attraktive.

– De fleste nyutdannede ønsker å jobbe sammen med andre, noe vi har tatt konsekvensen av. Fra arbeidsgivers synspunkt er det en fordel at tannleger arbeider sammen, fordi de dermed kan lære av hverandre, sier fylkestannlege Kari Strand.

Minst 10 søkere

Fylkestannlegen i Møre og Romsdal har også merket at det er lettere å rekruttere tannleger. Det kommer minst 10 søkere til hver ledige stilling.

– Vi merket et omslag i fjor sommer. Siden den gang er det blitt veldig mange flere søkere, sier kontorsjef Morten Larsen hos fylkestannlegen i Møre og Romsdal.

Han peker også på utdanningen i Tromsø og studier i utlandet som hovedforklaring.

Men vi opplever et paradoks. Vi får mange godt kvalifiserte søkere, men våre økonomiske rammer er ennå ikke justert til et nivå der vi fullt ut kan utnytte bedring i rekrutteringen, sier kontorsjef Morten Larsen hos fylkestannlegen i Møre og Romsdal.

Mye bedre i Finnmark

Da Torill H. Lauritsen begynte som fylkestannhelsesjef i Finnmark for åtte år siden, var 17 av 43 stillinger som of-

fentlig tannlege ubesatt. Interessen for å jobbe som tannlege i Finnmark var med andre ord svært laber.

Siden den gang har fylket rekruttert nye tannleger systematisk og aktivt. Nå er det kun én fast stilling i Karasjok som ikke er besatt, i tillegg til svangerskapsvikariater i Vadsø og Kirkenes.

– Vi får fortsatt ingen søkere til våre stillinger. Men jeg «hanker» dem inn, sier hun.

– I tillegg har vi gode ordninger med ekstra fritid, nedbetaling av studielån, skattelettelser og utvekslingsordninger som gjør at de trives og blir – i hvert fall noen år.

Fylkestannhelsesjefen mener det er mange nok tannleger i Norge, men at de fleste vil til sentrale strøk.

– Jeg har flere ganger snakket med fjerdeårsstudenter i Tromsø, for å få dem til å tenke på Finnmark når de senere skal søke jobb, nevner hun som eksempel på hvordan hun rekrutterer tannleger.

Mange tannleger som jobber i Finnmark har tatt sin utdanning i Tromsø.

– Nå ser fremtiden lys ut, takket være tannlegeutdanningen i Tromsø.

Jeg har tro på at vi også en gang får flere søkere å velge mellom, sier Lauritsen.

Luksusproblem

Fylkestannlegen i Sogn og Fjordane må velge og vrake blant søkere til tannlegestillingene for første gang på lang tid.

– Vi har hatt seks-syv søkere til en stilling. For oss er det som en ny verden, sammenlignet med tidligere da vi hadde store problemer med å besette våre stillinger, sier fylkestannlege Bent Rønnekleiv i Sogn og Fjordane.

For noen år siden stod 17 av 35 stillinger ledige i hans fylke. Nå er det kun to-tre stillinger som ikke er besatt. Han peker på en klar politisk strategi i sitt fylke:

– Fylkeskommunen og politikerne tok problemet vi hadde på alvor. I 2007 ble det vedtatt en omfattende plan for å rekruttere nye tannleger og for å få dem til å bli i fylket. Planen ble satt ut i livet og den har gitt god effekt.

Sogn og Fjordane gir tannlegene konkurransedyktig lønn. Og alle tannleger med små barn får en dag fri i uka

– med lønn. For øvrig opplever fylkestannlegen det samme som andre fylker, at rekrutteringen er blitt lettere etter at mange flere er utdannet i Tromsø og norske studenter som reiser til utlandet for å bli tannleger.

Sogn og Fjordane er blitt attraktivt, nå også for tannleger fra Hellas og Spania, hvor det er stor økonomisk krise.

– Da vi nylig utlyste en stilling som tannlege fikk vi to søkere fra Hellas og to fra Spania, i tillegg til de norske. Men de fra sør i Europa fikk ikke jobben. De kunne ikke det norske språket godt nok, selv om de hadde tatt norsk-kurs på egenhånd i landene hvor de kommer fra, sier fylkestannlege Bent Rønnekleiv i Sogn og Fjordane.

Lederne for tannhelsetjenesten i alle de nevnte fylkeskommunene mener søkningen til tannlegestillingene kommer til å bli enda bedre i fremtiden.

Harald Vingelsgaard